

Op Cuba is de PCC, Partido Comunista de Cuba, de enige legale politieke partij want alleen met het socialisme en communisme kan de mens zijn complete waardigheid bereiken. De PCC staat onder leiding van generaal en held van de republiek Raúl Castro (1931-heden), de jongere broer van de grote leider van de Cubaanse revolutie Fidel Castro (1926-2016). Voor wie zich op de hoogte wil stellen van het leven op Cuba is Granma, het officiële orgaan van de PCC, een prima startpunt. Voor kritische geluiden verwijs ik naar Yoani Sánchez (klik op English edition). Zij woont en werkt in Havana en streeft een pluralistisch Cuba na. Dat dit streven haaks staat op dat van de PCC lijkt mij een overbodige opmerking.

De vier beste schakers uit de geschiedenis van Cuba zijn volgens Granma oud-wereldkampioen José Raúl Capablanca (1988-1942), Leinier Domínguez (1983; ELO 2758; #14 wereld), Lázaro Bruzón (1982; ELO 2644; # 112 wereld) en Guillermo García (1953-1990).

Dat was tot voor kort. Op de FIDE website staat sinds 19 december 2018 achter de naam van Leinier Domínguez, op de foto in het midden, geen CUB maar USA. Het prijskaartje dat de FIDE aan deze transfer hing was EUR 3500. Achter de naam van Lázaro Bruzón, op de foto links, staat nog CUB maar het lijkt mij een kwestie van tijd en ook achter zijn naam verschijnt USA. Hij woont sinds juli 2018 in de Verenigde Staten en hoewel hij voor Cuba wil blijven schaken

lijkt dat verleden tijd. Yuniesky Quesada Pérez (geb. jaar 1984; rating 2598), op de foto rechts, was de nummer drie van Cuba en is sinds november 2019 de nummer 17 van de USA.

De consequenties van vertrekken uit Cuba zonder toestemming van de partij zijn heftig. WIM Jennifer Pérez, in 2006 de schaakkampioene van Cuba en nu de nummer een van Paraguay, ging in 2011 vanuit Ecuador niet terug naar haar land en kon daarna gedurende acht jaar haar familie niet meer bezoeken. De Cubaanse overheid beschouwt haar als een deserteur. Het kan erger zoals het lot van de leider van de Cubaanse dissidenten José Daniel Ferrer ons laat zien.

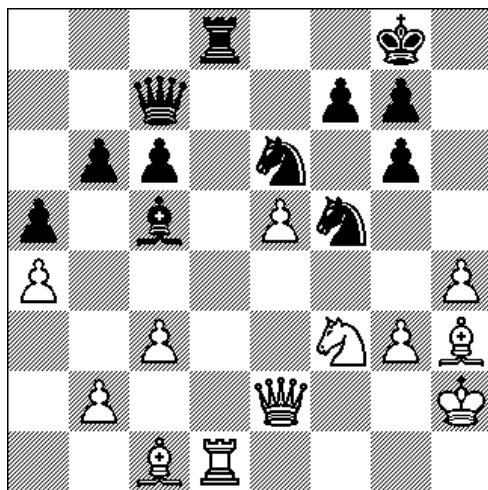
Het vertrek van de top drie naar de Verenigde Staten kwam op Cuba hard aan. Tijdens de olympiade van Baku 2016 eindigde Cuba dankzij hen op de 25ste plaats (vooraf 15). Domínguez behaalde zilver aan het eerste bord. Twee jaar later tijdens de olympiade van Batumi 2018 zakte Cuba met een onervaren team door het ijs en eindigde het op de 61ste plaats (vooraf 33).

Na zijn vertrek uit Cuba kwam Leinier Domínguez sterker terug dan ooit. Hij won met 4.5 uit 7, onder andere winst op Nepo, de Sparkassen Chess-Meeting 2019 in Dortmund. Verder legde hij in dat jaar achter Hikaru Nakamura samen met Fabiano Caruana beslag op de gedeelde tweede plaats tijdens het Amerikaanse kampioenschap. Een feit waar de Cubaanse kranten, televisie en radio geen melding van maakten. Voor de PCC bestaat Domínguez kennelijk niet meer.

Het is interessant kennis te nemen van de opinies van Lázaro Bruzón over schaken en Cuba. Bruzón gaf in een interview te kennen dat hij naar de Verenigde Staten afreisde om er aan de

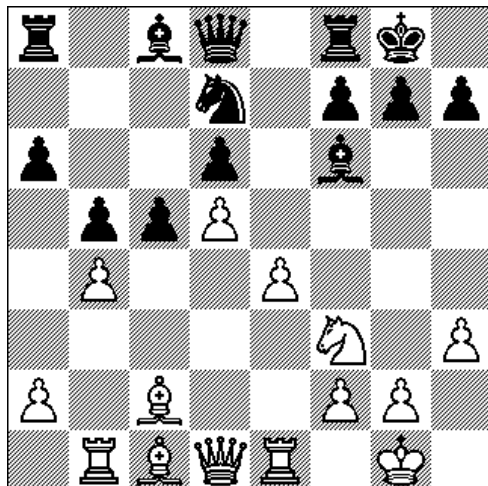
Webster Universiteit in Missouri te studeren. Hij zocht naar nieuwe uitdagingen in zijn persoonlijke en professionele leven. Als jonge schaker was hij een van de beste van de wereld. In 2000 werd hij wereldkampioen bij de jeugd tot 20 jaar. Later vierde hij de teugels want om een professionele schaker te zijn moet je volgens Bruzón als een monnik leven. Het vereist een levensstijl die vertier uitsluit. Hij bewondert schakers die dit op kunnen brengen, maar hijzelf kan het niet. Soms denkt Bruzón dat hij niet uit een land genaamd Cuba komt maar van de planeet Cuba en dat zij buitenaardse wezens zijn. Waarom moet alles wat op Cuba gebeurt zo anders zijn dan normaal. Waarom moeten zaken die simpel zijn, en het elders op de wereld ook zijn, op Cuba ontaarden in een totale chaos. Hij kan niet doorgaan te denken dat de schuldige van dit alles de blokkade, het embargo van de USA tegen Cuba, is zoals men steeds vertelt. Denkend aan haar land citeert de Cubaanse schrijfster Zoé Valdés in *La nada cotidiana* (1994; Letterlijk *Het dagelijkse niets*; Nederlands *Het helse paradijs*) het gedicht *Wachten op de barbaren* (1898) van Konstandinos Kaváfis. Een gedicht over een land dat, als een eeuwigdurend excuus, reële of fictieve vijanden oftewel barbaren nodig heeft om te bestaan. De slotzinnen van het gedicht van Kaváfis: En er kwamen mensen van de grenzen die zeiden dat er geen barbaren meer zijn. --- En wat moeten wij nu zonder barbaren? Die mensen boden tenminste een uitweg.

Robby Kevlishvili uit Zoetermeer, die in de USA aan de Saint Louis University in Missouri studeert en lid is van het SLU schaakteam, trof recent twee schakers uit Cuba.

Lázaro Bruzón (2644) – Robby Kevlishvili (2483), SPICE Cup, 27-10-19, klik [hier](#). 1.Pf3 d5 2.g3 c6 3.Lg2 Lg4 4.h3 Lh5 5.d3 Pd7 6.0–0 Pgf6 7.De1 e5 8.e4 dxe4 9.dxe4 a5 10.Ph4 Lc5 11.a4 0–0 12.Pd2 Te8 13.Pc4 Dc7 14.Ld2 b6 15.Kh2 Lg6 16.Pxg6 hxg6 17.De2 Pf8 18.f4 exf4 19.Lxf4 De7 20.e5 Pd5 21.Ld2 Pe6 22.c3 Dc7 23.h4 Ted8 24.Tad1 Ta7 25.Lc1 Pe7 26.Pd2 Pf5 27.Pf3 Txd1 28.Txd1 Ta8 29.Lh3 Td8 Zie diagram. 30.h5 Le7 31.hxg6 fxg6 32.Lg4 Dc8 33.Txd8+ Dxd8 34.Le3 Pc5 35.Lxc5 Lxc5 36.b4 axb4 37.cxb4 Le7 38.Dc4+ Dd5 39.Dd5 cd5 40.a5 ba5 41.ba5 Kf7 42.a6 Lc5 43.Pe1 Pe3 44.Lc8 Pc4 45.Pd3 Lb6 46.Kh3 La7 47.Kg4 Pb6 48.Lb7 Lb8 49.Kg5 d4 50.Le4 Ke6 51.Kg6 Pc4 52.Lf5 Ke7 53.Kg7 Pe5 54.a7 Lxa7 55.Pe5 1–0

De huidige schaakkampioen van Cuba is Carlos Daniel Albornoz (geb. jaar 2000). In december 2019 won hij met een score van 7 uit 9 (+6; =2; -1) het 31ste Carlos Torre Repetto Memorial.

Robby Kevlishvili (2457) – Carlos Daniel Albornoz (2555) [C96], 31st Carlos Torre Memorial, 15-12-19, klik [hier](#). 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.0–0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 Pa5 10.Lc2 c5 11.d4 Pd7 12.Pbd2 exd4 13.cxd4 Pc6 14.d5 Pce5 15.Tb1 Pxf3+ 16.Pxf3 Lf6 17.b4 Zie diagram. 17...cxb4 18.Pd4 Lxd4 19.Dxd4 Dc7 20.Lb2 f6 21.Tec1 Da5 22.La1 Pe5 23.Txb4 Ld7 24.f4 Pg6 25.Tf1 Dxa2 26.Lb1 Da5 27.Tb3 Tac8 28.Lc3 Da4 29.Tb4 Da3 30.Ld2 Ph4 31.Ld3 Da2 32.Tb2 Da3 33.Lb4 Da4 4.Df2 Pg6 35.Lc2 Txc2 36.Dxc2 Te8 37.Dc7 Txe4 38.Dxd7 1–0 Robby Kevlishvili, die 6.5 uit 9 scoorde, TPR 2590, eindigde op de vijfde plaats.